

๓ มีนาคม ๒๕๓๖

เรื่อง หรือปัญหาข้อกฎหมายกรณีเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

อ้างถึง (๑) หนังสือกรมป่าไม้ ที่ กษ ๐๗๐๗.๐๒/๓๕๙๕๗

ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๕

(๒) หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๖๐๑/ป ๑๐๕๖๕ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๓๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึก เรื่อง การเก็บหาผลปาล์มน้ำมันและกริดยางพารา
ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

ตามที่กรมป่าไม้ได้มีหนังสือตามที่อ้างถึง (๑) ขอให้สำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมาย ดังนี้

๑) นำยางพารา ผลปาล์ม ฯลฯ ที่เกิดขึ้นโดยผู้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ใน
เขตป่าสงวนแห่งชาติตามความในมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติ
ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ จะเป็นของป่าตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๐๗ และพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่ อย่างไร

๒) การกริดยางพารา เก็บผลปาล์ม ฯลฯ ที่เกิดขึ้นโดยการลงทุนลงแรงของ
ผู้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๒๐
แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ผู้รับอนุญาตดังกล่าวจะต้องขอ
อนุญาตเก็บหาของป่าตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.
๒๕๐๗ โดยปฏิบัติตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๑๐๗ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความใน
พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ว่าด้วยการเก็บหาของป่าในเขตป่า
สงวนแห่งชาติ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งต้องเสียค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า
ตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๑,๒๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่า
สงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ หรือไม่ อย่างไร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้
มีหนังสือตามที่อ้างถึง (๒) ขอให้กรมป่าไม้ จัดตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ
ปัญหาดังกล่าวดังความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้ว เห็นว่า ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ คำว่า “ของป่า” หมายความว่า สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในป่าซึ่งหมายความว่าถึงทุกสิ่งที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในป่า ไม่ว่าจะเกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือจากการลงทุนลงแรงของมนุษย์ ซึ่งต่างจากคำว่า “ของป่า” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๘ ที่หมายความว่าจะต้องเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นหรือมีขึ้นในป่าตามธรรมชาติเท่านั้น และหากผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ และ ๒๐ ประสงค์จะเก็บผลปาล์ม น้ำมัน และกริดยางพาราที่ตนไปปลูกขึ้น ก็จะต้องขออนุญาตเก็บหาของป่าตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ รวมทั้งต้องเสียค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่าสำหรับของป่าตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

รายละเอียดของความเห็นปรากฏตามบันทึกที่ได้เสนอมาร่วมกับหนังสือนี้ และในการพิจารณาเรื่องนี้ มีผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมป่าไม้) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ไมตรี ตันเต็มทรัพย์

(นายไมตรี ตันเต็มทรัพย์)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

โทร. ๒๒๒๐๒๐๖-๙

โทรสาร ๒๒๔๑๔๐๑, ๒๒๖๓๖๑๑-๒

บันทึก

เรื่อง การเก็บหาผลปาล์มน้ำมันและกริดยางพาราในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

กรมป่าไม้ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๗๐๗.๐๒/๓๕๙๕๖ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กรมป่าไม้มีปัญหาคอขวดเกี่ยวกับทางปฏิบัติ กรณีบุคคลซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๑๖^๑ หรือมาตรา ๒๐^๒ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ เพื่อวัตถุประสงค์ในการปลูกยางพารา ปาล์มน้ำมัน ฯลฯ เมื่อยางพารา ปาล์มน้ำมัน ฯลฯ ที่ได้รับอนุญาตได้ทำการปลูกหรือสร้างขึ้นนั้นสามารถกริดยาง หรือเก็บผลปาล์มได้ ผู้รับอนุญาตดังกล่าวจะต้องขอรับอนุญาตเก็บหาของป่าตามมาตรา ๑๕^๓ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ โดยปฏิบัติตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๑๐๗ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ว่าด้วยการเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และระเบียบที่เกี่ยวข้องหรือไม่ อย่างไร ซึ่งกรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้วมีความเห็นเป็นสองฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายที่หนึ่ง เห็นว่า เนื่องจากน้ำยางพาราและผลปาล์มเป็นของป่าตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ เมื่อจะมีการเก็บหาของป่าดังกล่าว ผู้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติจะต้องขอรับอนุญาตเก็บหาของป่าตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และปฏิบัติตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๑๐๗ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ว่าด้วยการเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติและระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการอนุญาตเก็บหาของป่าภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๙ รวมทั้งต้องเสียค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่าตามกฎหมาย ฉบับที่ ๑,๒๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ เว้นแต่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ประกาศอนุญาตให้มีการเก็บหาของป่าได้เป็นคราว ๆ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

ฝ่ายที่สอง เห็นว่า “ของป่า” น่าจะหมายถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในป่าตามธรรมชาติเท่านั้น ไม่น่าจะรวมถึงสิ่งที่เกิดขึ้นโดยการกระทำหรือปลูกสร้างจากฝีมือของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าไปดำเนินการปลูกสร้างขึ้นโดยชอบด้วยระเบียบและกฎหมาย

๑, ๒, ๓ โปรดดูเอกสารประกอบเชิงอรรถท้ายเรื่องนี้

ในการเข้าไปดำเนินการปลูกยางพาราหรือปาล์มน้ำมันของผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๔ ผู้รับอนุญาตจะต้องชำระค่าธรรมเนียมหนังสืออนุญาตตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๑,๒๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ หรือชำระค่าตอบแทนตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๓๑ เรื่อง กำหนดอัตราค่าตอบแทนให้ผู้รับอนุญาตทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือปลูกไม้ยืนต้น ต้องชำระให้แก่รัฐบาล แล้วแต่กรณีอยู่แล้ว การที่จะให้ผู้รับอนุญาตดังกล่าวต้องขอ อนุญาตเก็บหาของป่าและเสียค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่าตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๑,๒๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ อีก ย่อมเป็นการจัดเก็บค่าธรรมเนียมซ้ำซ้อน น่าจะเป็นการไม่เป็นธรรมกับผู้รับ อนุญาตปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมัน เพราะผู้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตป่า สงวนแห่งชาติเพื่อการปลูกยางพาราหรือปาล์มน้ำมันต้องเสียค่าธรรมเนียมหนังสือ อนุญาตตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๑,๒๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๑) ออกตามความในพระราช บัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ หรือค่าตอบแทนให้แก่รัฐตามประกาศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แล้วแต่กรณี ทั้งยังจะต้องลงทุนลงแรงในการที่จะให้ได้ มาซึ่งผลผลิตในลักษณะที่เรียกว่าเป็นของป่าอีกด้วย หากให้ผู้รับอนุญาตดังกล่าวต้อง ขออนุญาตหรือปฏิบัติเมื่อจะเก็บเกี่ยวผลประโยชน์เช่นเดียวกับผู้ขออนุญาตเก็บหา ของป่าที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติทั่วไปก็จะเกิดการเปรียบเทียบและไม่เป็นธรรม รวมทั้ง อาจเกิดกรณีการขออนุญาตเก็บหาของป่าในบริเวณที่มีการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ ตามมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๒๐ และปัญหาข้อพิพาทระหว่างผู้รับอนุญาตทั้งสอง ประเภทตลอดจนปัญหาอื่น ๆ ขึ้นได้

เพื่อให้ทางปฏิบัติของกรมป่าไม้เป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย กรมป่าไม้ จึงขอหารือปัญหาดังนี้

๑. น้ำยางพารา ผลปาล์ม ฯลฯ ที่เกิดขึ้นโดยผู้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ใน เขตป่าสงวนแห่งชาติตามความในมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ จะเป็นของป่าตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่ อย่างไร

๒. การกรีดยางพารา เก็บผลปาล์ม ฯลฯ ที่เกิดขึ้นโดยการลงทุนลงแรงของ ผู้รับอนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๒๐

แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ผู้รับอนุญาตดังกล่าวจะต้องขอ อนุญาตเก็บหาของป่าตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ โดยปฏิบัติตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๑๐๗ (พ.ศ. ๒๕๒๘) ออกตามความใน พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ว่าด้วยการเก็บหาของป่าในเขตป่า สงวนแห่งชาติ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งต้องเสียค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑,๒๒๑ (พ.ศ. ๒๕๓๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ หรือไม่ อย่างไร

ในการพิจารณาปัญหาที่ขอหารือมานี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการ ร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) ได้รับฟังคำชี้แจงเพิ่มเติมจากผู้แทนกรมป่าไม้ สรุปความได้ว่า การอนุญาตให้ปลูกสวนปาล์มน้ำมันในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นการอนุญาตให้เข้าทำ ประโยชน์ตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ โดย ถือว่าเป็นการอนุญาตให้เข้าไปทำการเกษตรกรรมในเขตป่าสงวนแห่งชาติ สำหรับการ อนุญาตให้ปลูกสวนยางพาราในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เดิมเป็นการอนุญาตให้เข้าทำ ประโยชน์ตามมาตรา ๑๖ แต่ต่อมาเมื่อมีการแก้ไขพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ โดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘ และได้มี ระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่า สงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๐ ออกมาไว้บังคับตั้งแต่วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๓๐ แล้ว การ อนุญาตให้ปลูกสวนยางพาราในเขตป่าสงวนแห่งชาติ จะต้องเป็นการอนุญาตตาม มาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ โดยถือว่าเป็นการอนุญาตให้ปลูก ไม่ย่นดัน การอนุญาตให้ปลูกสวนยางพาราตามมาตรา ๑๖ หรือตามมาตรา ๒๐ ไม่มี ผลแตกต่างกัน เพราะจะกำหนดเงื่อนไขให้ผู้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามคล้ายคลึงกัน ป่าสงวนแห่งชาติที่อธิบดีกรมป่าไม้โดยอนุมติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์จะอนุญาตให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งทำการบำรุงป่า หรือปลูกสร้างสวนป่า หรือ ไม่ย่นดันตามมาตรา ๒๐ ได้ จะต้องปรากฏว่าเป็นป่าสงวนแห่งชาติที่มีสภาพเป็นป่า เสื่อมโทรมตามมาตรา ๑๖ ทวิ แล้ว สำหรับการอนุญาตให้เอกชนเข้าทำประโยชน์ใน เขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๑๖ นั้น ก่อนที่จะอนุญาต เจ้าหน้าที่จะต้องเข้าไป ตรวจสอบสภาพของป่าก่อนว่าเข้าหลักเกณฑ์ที่จะอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ได้หรือไม่ เช่น จะต้องไม่เป็นป่าต้นน้ำลำธาร ไม่เป็นเขตอุทยานแห่งชาติ ไม่เป็นเขตรักษาพันธุ์ สัตว์ป่า และไม่ใช้บริเวณที่สภาพของป่ายังดีอยู่ โดยทั่วไปแล้วบริเวณป่าสงวนแห่งชาติ ที่จะอนุญาตให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยนั้น จะเป็นป่าสงวน

แห่งชาติที่สภาพของป่าไม่ดีแล้วและไม่สามารถฟื้นฟูสภาพของป่าขึ้นมาได้ตามธรรมชาติ และเมื่อต้นปาล์มน้ำมันและต้นยางพารา^๕นี้ ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๒๐ ได้ปลูกและบำรุงรักษาจนสามารถเก็บเกี่ยวผลได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ผู้รับอนุญาต น่าจะมีกรรมสิทธิ์ในต้นปาล์มน้ำมันและต้นยางพาราดังกล่าว ผลปาล์มน้ำมันและยาง พารา อันเป็นดอกผลจากต้นปาล์มน้ำมันและต้นยางพารานั้น ก็ไม่อาจถือได้ว่าเป็น ของป่า เพราะไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติแต่เกิดจากการลงทุนลงแรงของมนุษย์

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) ได้พิจารณา ปัญหาที่ขอหารือมาประกอบกับคำชี้แจงเพิ่มเติมของผู้แทนกรมป่าไม้ และได้ตรวจ พิจารณาลำเนาหนังสืออนุญาตที่ออกให้ผู้ขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ ซึ่งผู้แทนกรมป่าไม้ส่งมาให้พิจารณาเป็น ตัวอย่างรวม ๓ ราย คือ หนังสืออนุญาตให้บริษัทสามชัยสวนปาล์ม จำกัด เข้าทำ ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๑๖ (เพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน) หนังสือ อนุญาตให้นายวิสันต์ สินธุพนธ์ เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๑๖ (เพื่อปลูกสร้างสวนยางพารา) และหนังสืออนุญาตให้นายครรชิต ตั้งทรงเจริญ ทำการ ปลูกไม้ยืนต้นภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๒๐ (เพื่อปลูกสร้างสวนยางพารา) แล้ว สำหรับปัญหาที่ว่าน้ำยางพารา ผลปาล์มน้ำมัน ฯลฯ ที่เกิดขึ้นโดยผู้รับอนุญาต เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามความในมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๒๐ จะ เป็นของป่าตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่นั้น เมื่อพิจารณามาตรา ๔^๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวน แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งนิยามของคำว่า “ของป่า” หมายความว่า “สิ่งต่าง ๆ ที่เกิด ขึ้นหรือมีอยู่ในป่าเป็นต้นว่า (๑) ไม้พุ่ม ถ่าน เปลือกไม้ ใบไม้ ดอกไม้ เมล็ด ผลไม้ หน่อไม้ ชื้นไม้ และยางไม้ ฯลฯ” แล้วจะเห็นได้ว่า “ของป่า” ตามพระราชบัญญัติป่าสงวน แห่งชาติมีความหมายกว้างขวางมากเพราะหมายความถึงทุกสิ่งที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในป่า ไม่ว่าจะเกิดขึ้นตามธรรมชาติหรือจากการลงทุนลงแรงของมนุษย์ ซึ่งต่างจากของป่า ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๔^๕ ที่บัญญัติว่า “ของป่า” หมายความว่า บรรดาของที่เกิดขึ้นหรือมีขึ้นในป่าตามธรรมชาติ ฯลฯ ซึ่งจำกัดว่าจะต้องเป็นสิ่งที่เกิด ขึ้นหรือมีขึ้นในป่าตามธรรมชาติเท่านั้น เมื่อผลปาล์มน้ำมันและน้ำยางพาราซึ่งได้จาก ต้นปาล์มน้ำมันและต้นยางพาราที่ผู้รับอนุญาตได้ปลูกขึ้นในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

^{๕.๕} โปรดดูเอกสารประกอบเชิงอรรถท้ายเรื่องนี้

ย่อมถือได้ว่าเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในป่าจึงเป็น “ของป่า” ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ หากผู้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๑๖ หรือผู้รับอนุญาตให้ทำการปลูกไม้ยืนต้น (ปลูกสร้างสวนยางพารา) ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๒๐ ประสงค์จะเก็บผลปาล์ม น้ำมัน หรือกรีดยางพารา ก็จะต้องขออนุญาตเก็บหาของป่าในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๑๕ และต้องเสียค่าธรรมเนียม ค่าภาคหลวง และค่าบำรุงป่า สำหรับของป่าตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ เนื่องจากพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ ไม่ได้บัญญัติยกเว้นให้ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๒๐ ไม่ต้องขออนุญาตเก็บหาของป่า ดังเช่นที่บัญญัติยกเว้นไว้สำหรับแร่ ดินขาว หรือหิน ตามมาตรา ๑๖ (๒) แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

กล่าวโดยสรุป คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๒) เห็นว่า ผลปาล์ม น้ำมัน และน้ำยางพาราที่ผู้รับอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๒๐ ได้ปลูกและบำรุงรักษาในเขตป่าสงวนแห่งชาติเป็นของป่าตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ หากผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๒๐ ประสงค์จะเก็บผลปาล์ม น้ำมัน และกรีดยางพาราที่ตนได้ปลูกขึ้น ก็จะต้องขออนุญาตเก็บหาของป่าตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ รวมทั้งต้องเสียค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่าสำหรับของป่าตามที่กำหนดในกฎกระทรวงฯ

ไมตรี ตันเต็มทรัพย์

(นายไมตรี ตันเต็มทรัพย์)

รองเลขาธิการ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๓๖